Eiropas Savienības
Oficiālais Vēstnesis

LV
L sērija

2026/2176

29.9.2026.

PADOMES LĒMUMS (KĀDP) 2026/2176

(2026. gada 28. septembris),

ar ko atbalsta Apvienoto Nāciju Organizācijas ģenerālsekretāra mehānisma, kas paredzēts iespējamas ķīmisko un bioloģisko ieroču lietošanas izmeklēšanai (*UNSGM*), stiprināšanu

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienību un jo īpaši tā 28. panta 1. punktu un 31. panta 1. punktu,

ņemot vērā Savienības Augstās pārstāves ārlietās un drošības politikas jautājumos priekšlikumu,

tā kā:

(1) Eiropadome 2003. gada 12. decembrī pieņēma ES Stratēģiju masu iznīcināšanas ieroču izplatīšanas novēršanai ("ES stratēģija"), kuras III nodaļā uzskaitīti pasākumi, kas paredzēti, lai apkarotu šādu ieroču izplatīšanu.

(2) Savienība aktīvi īsteno ES stratēģiju un veic tās III nodaļā uzskaitītos pasākumus, jo īpaši pasākumus, kas saistīti ar Bioloģisko un toksīnus saturošo ieroču konvencijas (BTIK) stiprināšanu, īstenošanu un universalizāciju.

(3) 2022. gada Stratēģiskais kompass drošībai un aizsardzībai norāda uz pastāvīgo apdraudējumu, ko rada masu iznīcināšanas ieroču un to nogādes līdzekļu izplatīšana, un pauž Savienības mērķi pastiprināt konkrētas darbības atbruņošanās, neizplatīšanas un ieroču kontroles mērķu atbalstam.

(4) ES stratēģijas ietvaros Padome, atbalstot BTIK, pieņēma Vienotās rīcības 2006/184/KĀDP ([1]) un 2008/858/KĀDP ([2]) un Lēmumus 2012/421/KĀDP ([3]), (KĀDP) 2016/51 ([4]), (KĀDP) 2019/97 ([5]), (KĀDP) 2024/349 ([6]) un (KĀDP) 2025/494 ([7]). Ar minētajām vienotajām rīcībām un lēmumiem Savienība sekmēja daudzpusēju spēju veidošanu nolūkā izmeklēt iespējamu bioloģisko ieroču lietošanu. Minētais Savienības atbalsts būtu jāturpina.

([1]) Padomes Vienotā rīcība 2006/184/KĀDP (2006. gada 27. februāris), atbalstot Bioloģisko un toksisko ieroču konvenciju un īstenojot ES Stratēģiju masu iznīcināšanas ieroču izplatīšanas novēršanai (OV L 65, 7.3.2006., 51. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/joint_action/2006/184/oj).

([2]) Padomes Vienotā rīcība 2008/858/KĀDP (2008. gada 10. novembris), atbalstot Bioloģisko un toksisko ieroču konvenciju (BTIK) un īstenojot ES Masu iznīcināšanas ieroču izplatīšanas novēršanas stratēģiju (OV L 302, 13.11.2008., 29. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/joint_action/2008/858/oj).

([3]) Padomes Lēmums 2012/421/KĀDP (2012. gada 23. jūlijs) par atbalstu Bioloģisko un toksisko ieroču konvencijai (BTIK) saistībā ar ES Stratēģiju masu iznīcināšanas ieroču izplatīšanas novēršanai (OV L 196, 24.7.2012., 61. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2012/421/oj).

([4]) Padomes Lēmums (KĀDP) 2016/51 (2016. gada 18. janvāris) par atbalstu Bioloģisko un toksisko ieroču konvencijai (BTIK) saistībā ar ES Stratēģiju masu iznīcināšanas ieroču izplatīšanas novēršanai (OV L 12, 19.1.2016., 50. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2016/51/oj).

([5]) Padomes Lēmums (KĀDP) 2019/97 (2019. gada 21. janvāris) par atbalstu Bioloģisko un toksisko ieroču konvencijai saistībā ar ES Stratēģiju masu iznīcināšanas ieroču izplatīšanas novēršanai (OV L 19, 22.1.2019., 11. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2019/97/oj).

([6]) Padomes Lēmums (KĀDP) 2024/349 (2024. gada 16. janvāris), ar ko atbalsta Bioloģisko un toksīnus saturošo ieroču konvenciju (OV L, 2024/349, 17.1.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2024/349/oj).

([7]) Padomes Lēmums (KĀDP) 2025/494 (2025. gada 11. marts), ar ko atbalsta Bioloģisko un toksīnus saturošo ieroču konvenciju, tās starpsesiju programmu un tās desmitās pārskatīšanas konferences sagatavošanu (OV L, 2025/494, 12.3.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2025/494/oj).

(5) Apvienoto Nāciju Organizācijas (ANO) ģenerālsekretāra mehānisms, kas paredzēts iespējamas ķīmisko, bioloģisko un toksīnus saturošo ieroču lietošanas izmeklēšanai ("*UNSGM*"), attiecas uz pilnvarām, kas ANO ģenerālsekretāram piešķirtas ar ANO Ģenerālās asamblejas Rezolūciju A/RES/42/37C. Minētās pilnvaras veikt izmeklēšanu, reaģējot uz ziņojumiem, kurus ANO ģenerālsekretāram var sniegt jebkura ANO dalībvalsts, un lai konstatētu faktus, kas saistīti ar iespējamu šādu ieroču lietošanu, tika atkārtoti apstiprinātas ar ANO Drošības padomes Rezolūciju 620 (1988).

(6) Atbruņošanās programmā "Mūsu kopīgās nākotnes nodrošināšana", ar ko ANO ģenerālsekretārs nāca klajā 2018. gada 24. maijā, viņš norādīja, ka BTIK nav vienotas pastāvīgas struktūras, kas atbildīga par izmeklēšanu veikšanu nolūkā noteikt, vai, pārkāpjot BTIK, ir lietoti bioloģiskie ieroči. Tādēļ Atbruņošanās programma izveido darbības, kuru mērķis ir veicināt tāda satvara izveidi, kas nodrošina koordinētu starptautisku reakciju uz bioloģisko ieroču lietošanu, un izveidot pastāvīgu koordinācijas pamatspēju nolūkā veikt neatkarīgas izmeklēšanas par iespējamu bioloģisko ieroču lietošanu.

(7) Ņemot vērā minēto un ES stratēģijas ietvaros, Padome ir arī pieņēmusi Lēmumu (KĀDP) 2020/732 ([8]) par atbalstu *UNSGM*, lai stiprinātu daudzpusējās spējas izmeklēt iespējamu bioloģisko ieroču lietošanu,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

1. Ņemot vērā ES Stratēģijas masu iznīcināšanas ieroču izplatīšanas novēršanai īstenošanu, Globālo Eiropas Savienības ārpolitikas un drošības politikas stratēģiju un Stratēģisko kompasu drošībai un aizsardzībai, Savienība ar operacionālu darbību, ar ko atbalsta Apvienoto Nāciju Organizācijas ģenerālsekretāra mehānisma, kas paredzēts iespējamas ķīmisko un bioloģisko ieroču lietošanas izmeklēšanai (*UNSGM*), stiprināšanu, turpina atbalstīt Apvienoto Nāciju Organizācijas Atbruņošanās lietu biroja (*UNODA*) aktivitātes.

2. Šajā lēmumā ir ievēroti šādi principi:

a) tiek ņemta vērā un integrēta saistībā ar Lēmumiem 2012/421/KĀDP, (KĀDP) 2016/51 un (KĀDP) 2020/732 gūtā pieredze un atziņas;

b) tiek maksimāli palielināta papildināmība un sinerģija starp *UNODA* programmām un projektiem, ko atbalsta Savienība, tostarp tiem, kas saistīti ar Bioloģisko un toksīnus saturošo ieroču konvenciju (BTIK) un Apvienoto Nāciju Organizācijas Drošības padomes Rezolūciju 1540 (2004);

c) par prioritāti tiek noteikta to pastāvīgo sagatavošanas pasākumu svarīgāko elementu īstenošana, kas ir būtiski, lai uzturētu un uzlabotu *UNSGM* operacionālo gatavību un efektīvu darbību;

d) tiek nodrošināta kvalificētu ekspertu, ekspertu-konsultantu un analītisko laboratoriju no globālajiem dienvidiem jēgpilna un ilgstoša līdzdalība visās attiecīgajās iniciatīvās un aktivitātēs;

e) tiek stiprinātas stratēģiskās partnerības ar attiecīgajām valsts iestādēm un starptautiskajām organizācijām, lai stiprinātu saskaņotību, koordināciju un kolektīvās spējas.

([8]) Padomes Lēmums (KĀDP) 2020/732 (2020. gada 2. jūnijs) par atbalstu ANO ģenerālsekretāra mehānismam, kas paredzēts iespējamas ķīmisko un bioloģisko vai toksīnus saturošo ieroču lietošanas izmeklēšanai (OV L 172 I, 3.6.2020., 5. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2020/732/oj).

3. Šā panta 1. punktā minētās darbības vispārējais mērķis ir stiprināt globālās spējas izmeklēt iespējamu bioloģisko un toksīnus saturošo ieroču lietošanu, šajā sakarā uzlabojot *UNSGM* operacionālo gatavību, un tādējādi veicināt efektīvāku starptautisko arhitektūru, kas spēj atturēt no bioloģisko ieroču lietošanas un reaģēt uz iespējamiem 1925. gada Ženēvas protokola pārkāpumiem.

4. Šā panta 1. punktā minētās darbības konkrētie mērķi ir:

a) stiprināt ekspertu kompetenci un sadarbspēju efektīvai izmeklēšanai;

b) analītisko laboratoriju vajadzībām saskaņot validācijas un sadarbības kārtību ar *UNSGM*;

c) stiprināt loģistikas un aprīkojuma atbalstu izmeklēšanai un apmācībai;

d) uzlabot uz sadarbību vērstu rīcību, izmantojot stratēģiskus informatīvus pasākumus un koordināciju.

5. Detalizēts 1. punktā minētās darbības apraksts ir izklāstīts pielikumā.

2. pants

1. Par šā lēmuma īstenošanu atbild Eiropas Savienības Augstais pārstāvis ārlietās un drošības politikas jautājumos (Augstais pārstāvis).

2. Lēmuma 1. panta 1. punktā minētās darbības tehnisko īstenošanu uztic *UNODA*. Tas šo uzdevumu veic Augstā pārstāvja padotībā. Šajā nolūkā Augstais pārstāvis noslēdz vajadzīgās vienošanās ar *UNODA*.

3. pants

1. Finanšu atsauces summa 1. panta 1. punktā minētās darbības īstenošanai ir 800 000 EUR.

2. Izdevumus, ko finansē no 1. punktā paredzētās atsauces summas, pārvalda saskaņā ar procedūrām un noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam.

3. Komisija pārrauga 2. punktā minēto izdevumu pareizu pārvaldību. Šim nolūkam tā ar *UNODA* slēdz finansēšanas nolīgumu. Finansēšanas nolīgumā paredz, ka *UNODA* ir jānodrošina Savienības ieguldījuma pamanāmība atbilstoši tā apjomam.

4. Komisija cenšas panākt, lai 3. punktā minēto finansēšanas nolīgumu noslēgtu cik drīz vien iespējams pēc šā lēmuma stāšanās spēkā. Tā informē Padomi par jebkādām grūtībām minētajā procesā un par finansēšanas nolīguma noslēgšanas datumu.

4. pants

Pamatojoties uz *UNODA* sagatavotiem regulāriem ziņojumiem, Augstais pārstāvis ziņo Padomei par šā lēmuma īstenošanu. Minētie ziņojumi ir pamatā Padomes veiktajiem izvērtējumiem. Komisija sniedz informāciju par 1. panta 1. punktā minētās darbības finanšu aspektiem. *UNODA* informēs Padomi reizi sešos mēnešos.

5. pants

1. Šis lēmums stājas spēkā tā pieņemšanas dienā.

2. Šis lēmums zaudē spēku 36 mēnešus pēc 3. panta 3. punktā minētā finansēšanas nolīguma noslēgšanas dienas vai sešus mēnešus pēc šā lēmuma pieņemšanas dienas, ja minētajā laikposmā finansēšanas nolīgums nav noslēgts.

Briselē, 2026. gada 28. septembrī

Padomes vārdā –

priekšsēdētāja

K. KALLAS

PIELIKUMS

PROJEKTA DOKUMENTS

Eiropas Savienības ieguldījums, ar ko atbalsta Apvienoto Nāciju Organizācijas ģenerālsekretāra mehānisma, kas paredzēts iespējamas ķīmisko un bioloģisko ieroču lietošanas izmeklēšanai (*UNSGM*), stiprināšanu

I. VISPĀRĪGA INFORMĀCIJA

Apvienoto Nāciju Organizācijas ģenerālsekretāra mehānisms, kas paredzēts iespējamas ķīmisko un bioloģisko ieroču lietošanas izmeklēšanai (*UNSGM*), ir izveidots saskaņā ar Ģenerālās asamblejas Rezolūciju A/42/37 C (1987) un ir pilnvarots nekavējoties izmeklēt apgalvojumus par ķīmisko, bakterioloģisko (bioloģisko) un toksīnus saturošo ieroču iespējamu lietošanu, reaģējot uz jebkuras dalībvalsts iesniegtiem ziņojumiem, ja šādi apgalvojumi var būt 1925. gada Ženēvas protokola vai citu attiecīgo starptautisko paražu tiesību noteikumu pārkāpums. Šīs pilnvaras vēlreiz tika apstiprinātas Drošības padomes Rezolūcijā 620 (1988). *UNSGM* joprojām ir vienīgais neatkarīgais, zinātniski pamatotais starptautiskais mehānisms iespējamas bioloģisko un toksīnus saturošo ieroču lietošanas izmeklēšanai.

UNSGM sastāvā ir dalībvalstu izvirzīti kvalificēti eksperti, eksperti-konsultanti un analītiskās laboratorijas, ko īsā laikā var aicināt atbalstīt ANO izmeklēšanu par bioloģisko ieroču iespējamu lietošanu. Šie komponenti ir savstarpēji pastiprinoši, un tos atbalsta dalībvalstis un attiecīgās starptautiskās organizācijas. Šī integrētā vairākus komponentus aptverošā struktūra nodrošina ģenerālsekretāram resursus, lai ātri izvietotu misiju, kas spēj veikt rūpīgu un objektīvu izmeklēšanu saskaņā ar *UNSGM* pamatnostādnēm un procedūrām, kā apstiprināts Ģenerālās asamblejas Rezolūcijā A/RES/45/57 C (1990).

Apvienoto Nāciju Organizācijas Atbruņošanās lietu birojs (*UNODA*) darbojas kā *UNSGM* pārvaldītājs, un tam ir galvenā loma pamatnostādnēs un procedūrās izklāstīto pastāvīgo sagatavošanas pasākumu uzturēšanā. Tas ietver kvalificētu ekspertu, ekspertu-konsultantu un analītisko laboratoriju saraksta pārvaldību; sagatavotības apmācības un mācību veicināšanu, darba ar dalībvalstīm un starptautiskām organizācijām koordinēšanu; un tādu administratīvo, loģistikas un operacionālo pasākumu stiprināšanu, kas vajadzīgi ātrai izvietošanai, tādējādi nodrošinot saskaņotību starp *UNSGM* komponentiem.

Līdz ar Ķīmisko ieroču konvencijas (*CWC*) stāšanos spēkā 1997. gadā Ķīmisko ieroču aizlieguma organizācija (*OPCW*) uzņēmās atbildību par ķīmisko ieroču lietošanas izmeklēšanu, izņemot gadījumus, kad iesaistītas valstis, kas nav *CWC* dalībvalstis. Līdz ar to *UNSGM* pastāvīgo sagatavošanas pasākumu prioritāte ir sagatavotība tādai izmeklēšanai, kas saistīta ar bioloģiskajiem un toksīnus saturošajiem ieročiem.

UNSGM ir izšķiroša nozīme globālo pret bioloģisko ieroču lietošanu vērsto normu uzturēšanā un stiprināšanā, un tā operacionālās gatavības uzturēšana ir būtiska ne tikai tādēļ, lai nodrošinātu ātru un ticamu izmeklēšanu aizdomu gadījumā, bet arī tādēļ, lai atturētu no bioloģisko ieroču lietošanas.

II. VISPĀRĒJS SATVARS

ES 2003. gada Stratēģija masu iznīcināšanas ieroču (MII) izplatīšanas novēršanai ir pilnībā pieskaņota *UNSGM* mērķiem, jo tajā uzsvērts, cik svarīgi ir stiprināt esošos verifikācijas mehānismus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu pārkāpumu efektīvu atklājamību un novērstu neatbilstību. ES attiecīgi ir sniegusi būtisku atbalstu *UNSGM*, tostarp ar projektiem, ko finansē saskaņā ar Lēmumiem 2012/421/KĀDP, (KĀDP) 2016/51 un (KĀDP) 2020/732. Pamatojoties uz minēto, projekta mērķis ir vēl vairāk konsolidēt un veicināt rezultātus, kas sasniegti ar jau agrāk sniegtu ES palīdzību.

Projekta īstenošanā tiks ņemti vērā šādi principi:

a) saistībā ar Lēmumiem 2012/421/KĀDP, (KĀDP) 2016/51 un (KĀDP) 2020/732 gūtās pieredzes un atziņu izmantošana un integrēšana;

b) papildināmības un sinerģijas starp *UNODA* programmām un projektiem, ko atbalsta Savienība, tostarp tiem, kas saistīti ar Bioloģisko un toksīnus saturošo ieroču konvenciju (BTIK) un Apvienoto Nāciju Organizācijas Drošības padomes Rezolūciju 1540 (2004), maksimāla palielināšana;

c) to pastāvīgo sagatavošanas pasākumu svarīgāko elementu īstenošanas, kas ir būtiski, lai uzturētu un uzlabotu *UNSGM* operacionālo gatavību un efektīvu darbību, noteikšana par prioritāti;

d) kvalificētu ekspertu, ekspertu-konsultantu un analītisko laboratoriju no globālajiem dienvidiem jēgpilnas un ilgstošas līdzdalības nodrošināšana visās attiecīgajās iniciatīvās un aktivitātēs;

e) stratēģisko partnerību ar attiecīgajām valsts iestādēm un starptautiskajām organizācijām stiprināšana nolūkā uzlabot saskaņotību, koordināciju un kolektīvās spējas.

III. MĒRĶIS UN REZULTĀTI

Vispārējais mērķis / ietekme

Projekta vispārējais mērķis ir stiprināt globālās spējas izmeklēt iespējamu bioloģisko un toksīnus saturošo ieroču lietošanu, šajā sakarā uzlabojot *UNSGM* operacionālo gatavību, un tādējādi veicināt efektīvāku starptautisko arhitektūru, kas spēj atturēt no bioloģisko ieroču lietošanas un reaģēt uz iespējamiem 1925. gada Ženēvas protokola pārkāpumiem.

Paredzamie rezultāti

UNSGM – kā mehānisma, ko veido vairāki savstarpēji atkarīgi komponenti,– efektivitāte ir atkarīga no šo elementu pastāvīgas stiprināšanas un to spējas darboties saskaņoti kā vienotai izmeklēšanas struktūrai. Stiprinot šos galvenos komponentus un saiknes starp tiem, projekta mērķis ir nodrošināt saskaņotu, labi integrētu un operacionāli stabilu *UNSGM*, kas vajadzības gadījumā spēj veikt rūpīgas un zinātniski pamatotas izmeklēšanas.

Projekta paredzamie rezultāti ir šādi:

1. Tiek stiprinātas un īstenotas kvalificētu ekspertu kompetences un sadarbspēja, lai atbalstītu rūpīgas un efektīvas izmeklēšanas veikšanu.

2. Analītiskās laboratorijas izstrādā un konsekventi piemēro saskaņotu validācijas kārtību laboratoriju kompetenču novērtēšanai, kā arī laboratoriju un *UNSGM* sadarbības kārtību.

3. Tiek uzlabota piekļuve apmācībai un izmeklēšanai paredzētajam aprīkojumam un materiāliem, kā arī to pārvaldība un izvietošana.

4. Tiek stiprināta sadarbība ar ieinteresētajām personām, izmantojot stratēģisko piesaisti (*strategic outreach*), partnerības un koordināciju.

IV. PROJEKTI, REZULTĀTI UN DARBĪBAS

1. **Ekspertu kompetenču un sadarbspējas stiprināšana efektīvai izmeklēšanai**

1.1. Nolūks

Kvalificēti eksperti saskaņā ar pamatnostādnēm un procedūrām veic izmeklēšanu par bioloģisko vai toksīnus saturošo ieroču iespējamu lietošanu. Pēc izvietošanas tiek sagaidīts, ka tie strādās uz sadarbību vērstā veidā un piemēros *UNSGM* specifiskās metodes un procesus, lai nodrošinātu izmeklēšanas objektivitāti un ticamību, tostarp paraugu, informācijas un citu būtisku pierādījumu vākšanu, liecinieku iztaujāšanu un iesaisti ar attiecīgajām iestādēm un ieinteresētajām personām.

Kvalificētie eksperti iekļaušanai *UNSGM* sarakstā tiek izvirzīti atbilstoši pamatnostādnēs un procedūrās izklāstītajām specializācijām, kas aptver tādas disciplīnas kā medicīna, veterinārmedicīna, augu veselība, mikrobioloģija, ķīmija, toksikoloģija un epidemioloģija. Šīs jomas atspoguļo tehnisko tvērumu, kas vajadzīgs, lai izmeklētu bioloģisko vai toksīnus saturošo ieroču iespējamu lietošanu. Tā kā eksperti ir no dažādām valstu sistēmām, viņu gatavības un sadarbspējas līmenis var atšķirties, jo atšķirīgi ir valstu standarti, procedūras un pieredze saistībā ar starptautiskām izmeklēšanām, kā arī *UNSGM* specifiskās metodes.

Lai novērstu šīs atšķirības un nodrošinātu, ka komandas var saskaņoti darboties sarežģītā vidē, *UNODA* īsteno progresīvas sagatavotības apmācības koncepciju, kuras mērķis ir saskaņot speciālās zināšanas, standartizēt svarīgākās kompetences un noteikt kopīgu pamata scenāriju visiem ekspertiem, kurus var izvietot. Apmācības koncepciju īsteno *UNODA* partnerībā ar ANO dalībvalstīm, ANO struktūrām un starptautiskām organizācijām, kā arī specializētām nevalstiskām iestādēm.

1.2. Apraksts

Sagatavotības apmācības koncepcijas pamatā ir vairāku līmeņu modelis:

1. līmenis – pamata apmācība: pamatkurss, kurā iepazīstina ar *UNSGM* pilnvarām, operacionālo kārtību un tehniskajām prasībām. Dalībnieki apgūst bioloģisko ieroču aizliegšanas globālo satvaru, *UNSGM* struktūru un funkcijas, kā arī pasākumus, kas saistīti ar izmeklēšanas sākšanu. Praktiskie moduļi aptver misiju plānošanu un ziņošanu, paraugu un pierādījumu vākšanu un apstrādi, atklāšanu un analīzi *in situ*, riska novērtēšanu un personīgo drošību.

2. līmenis – prasmju apgūšana: specializēti kursi, kas pielāgoti ekspertu uzdevumiem un tehniskajām jomām. Pašreizējie moduļi ietver:

— dekontamināciju,

— bioloģisko noziegumu vietas pārvaldību,

— izjautāšanu izmeklēšanas vajadzībām,

— paraugu ņemšanu no infekciozām un toksiskām vielām un to transportēšanu,

— drošumam un drošībai atbilstošas pieejas rīcībai notikumu vietā (*SSAFE*).

Augstākais 2. līmenis – simulācijas mācības: uz scenārijiem balstītas mācības, kas ļauj ekspertiem piemērot tehniskās un operacionālās prasmes reālos izmeklēšanas kontekstos. Šīs mācības sagatavo dalībniekus pilna mēroga 3. līmeņa mācībām un palīdz novērtēt viņu spēju darboties dažādos un sarežģītos apstākļos.

3. līmenis – pilna mēroga lauka mācības (*Capstone*): izmeklēšanas pilna norises cikla visaptveroša simulācija, kas izstrādāta, lai novērtētu kolektīvo gatavību un mehānisma operacionālo saskaņotību.

Projekta ietvaros tiks nodrošināti divi 2. līmeņa apmācības kursi un simulācijas mācības kopumā 32 kvalificētiem ekspertiem.

1.3. Rezultāti

Projekts veicinās tādu kvalificētu ekspertu pieejamību, kuri apmācīti, izmantojot vairāku līmeņu sagatavotības apmācības koncepciju. Tas nodrošinās, ka izmeklēšanas grupas sastāv no speciālistiem, kurus vieno konsekventa tehniskā bāze, kuri ievēro kopīgus darbības standartus un kuriem ir skaidra izpratne par saviem uzdevumiem un pienākumiem, ļaujot ģenerālsekretāram izvietot daudzdisciplīnu grupas, kas spēj veikt rūpīgu izmeklēšanu.

2. **Analītisko laboratoriju validācijas un sadarbības kārtības saskaņošana**

2.1. Nolūks

UNSGM sarakstam izvirzītajām analītiskajām laboratorijām var lūgt veikt stingri zinātnisku analīzi paraugiem, ko izmeklēšanas laikā savākuši kvalificēti eksperti, piemērojot validētas metodes un stingras pārraudzības ķēdes un kvalitātes nodrošināšanas prasības. Tāpēc tām ir jāatbilst validācijas un veiktspējas novērtēšanas prasībām, kas noteiktas pamatnostādnēs un procedūrās, tostarp starplaboratoriju kalibrēšanas pētījumos, kas paredzēti, lai pierādītu to analītisko metožu derīgumu un precizitāti. Šie pētījumi palīdz novērtēt atsevišķu laboratoriju kompetenci un noteikt kopējo gatavības līmeni un spēju noteikt un identificēt tādu bioloģisko aģentu un toksīnu pilnu spektru, kas var būt sastopami izmeklēšanas laikā. Turklāt dalībvalstīm, kurās atrodas analītiskās laboratorijas, ir jānodrošina raita un netraucēta paraugu un citu pierādījumu nodošana, tostarp materiālu apstiprināšana ar valsts iestāžu, muitas un karantīnas dienestu starpniecību bez kavēšanās vai traucējumiem.

Vairākas dalībvalstis ir atbalstījušas starplaboratoriju pētījumus un saistītas darbības. Reaģējot uz to, *UNODA* ir sadarbojies ar šīm valstīm, lai nodrošinātu līdzsvarotu reģionālo līdzdalību, tostarp, sponsorējot analītisko laboratoriju dalību attiecīgās ikgadējās mācībās un platformās.

Tomēr ar dažiem izņēmumiem šādas starplaboratoriju iniciatīvas lielākoties ir īstenotas uz *ad hoc* pamata. Turklāt ir vajadzīga skaidra un saskaņota operacionālā kārtība, kas attiecas uz *UNODA* un izvirzītajām analītiskajām laboratorijām, lai pārvaldītu mijiedarbību, sadarbību un drošu un netraucētu paraugu un pierādījumu nodošanu izmeklēšanai un sagatavotības mācībām.

Tāpēc projekta mērķis ir novērst šos trūkumus, stiprinot koordināciju ar palīdzības sniedzējiem, racionalizējot ar laboratorijām saistītas darbības un sistemātiski integrējot tās plašākos *UNSGM* sagatavotības centienos.

2.2. Apraksts

UNODA rīkos iepriekšējas konsultācijas ar analītiskajām laboratorijām, ekspertiem-konsultantiem, dalībvalstīm un attiecīgajām partneriestādēm. Šīs konsultācijas tiks izmantotas, lai izstrādātu un pilnveidotu kārtības un procedūru projektus, kas paredzēti laboratoriju validēšanai, kā arī mijiedarbībai starp *UNSGM* un analītiskajām laboratorijām.

Lai izstrādātu saskaņotu validācijas kārtību, tostarp starplaboratoriju kalibrēšanas pētījumus, ārējās kvalitātes nodrošināšanas mācības (*EQAE*) un kompetences pārbaudi, sākotnējās konsultācijās tiks kartēta esošā validācijas prakse un pētītas īstenojamas metodes, lai izstrādātu konsekventas pieejas validācijas pasākumu plānošanai, veikšanai un pārskatīšanai.

Attiecībā uz strukturētas mijiedarbības procedūru izstrādi konsultācijās tiks izskatīta esošā sadarbības un informācijas apmaiņas prakse, dalībvalstu piedāvāti brīvprātīgi norādījumi un operacionāli ierobežojumi, kas ietekmē paraugu un pierādījumu drošu apriti. Šo konsultāciju rezultāti tiks izmantoti, izstrādājot strukturētus pasākumus un paraugus nodošanas, apstrādes un likvidēšanas procedūrām.

UNODA arī izmantos ekspertu-konsultantu konsultatīvo lomu, identificējot *UNSGM* sarakstā iekļautās personas ar tādiem tehniskajiem profiliem, kas vajadzīgi, lai atbalstītu laboratoriju sagatavotības pasākumus un sniegtu specializētu ieguldījumu visā procesā. Visas konsultācijas notiks virtuāli, izņemot vienu sanāksmi, kas notiks klātienē.

Ņemot vērā to, ka šā uzdevuma īstenošanas atbalstam ir vajadzīgas ļoti specializētas tehniskās zināšanas, ***UNODA līdz pieciem (5) mēnešiem izmantos ārēja konsultanta pakalpojumus***. Konsultants sniegs atbalstu konsultāciju plānošanā un īstenošanā; pārskatīs un kartēs esošo laboratoriju validācijas, kompetences pārbaudes un kvalitātes nodrošināšanas praksi; analizēs informāciju, kas savākta konsultāciju un dokumentu izpētes gaitā; un sniegs tehniskas konsultācijas, lai izstrādātu laboratoriju validācijai un *UNSGM* un analītisko laboratoriju mijiedarbībai paredzētās kārtības un procedūru projektus. Konsultants arī palīdzēs sagatavot informatīvus dokumentus un sanāksmju ziņojumus, kā arī palīdzēs izstrādāt un pilnveidot ieteikumus, norādījumu dokumentus un procedūras pasākumus, kas saistīti ar laboratoriju sagatavotību, paraugu nodošanas, apstrādes un likvidēšanas procedūrām, kā arī citus saistītus šā uzdevuma rezultātus.

Papildus tam *UNODA* turpinās veicināt un nodrošināt plašu, ģeogrāfiski līdzsvarotu dalību starplaboratoriju mācībās un platformās, ko piedāvā dalībvalstis, tostarp, **piedāvājot līdz astoņām (8) sponsorēšanas iespējām, lai atvieglotu** analītisko laboratoriju dalību ikgadējos darbsemināros un saistītās darbībās.

2.3. Rezultāti

Uzsākot izstrādāt konsekventu kārtību analītisko laboratoriju validācijas pasākumu plānošanai, veikšanai un pārskatīšanai, kā arī strukturētu kārtību laboratoriju mijiedarbībai un sadarbībai, projekts palīdzēs uzlabot *UNODA* spēju verificēt un noteikt izraudzīto laboratoriju uzticamību, precizitāti un operacionālo gatavību. Šī kārtība arī palīdzēs laboratorijām skaidrāk, konsekventāk un paredzamāk pildīt funkcijas, kas tām uzticētas saskaņā ar *UNSGM* pamatnostādnēm un procedūrām. Projekts arī atbalstīs nepietiekami pārstāvētu reģionu analītisko laboratoriju pastāvīgu dalību saistītās iniciatīvās, ko vada dalībvalstis.

3. **Loģistikas un aprīkojuma atbalsta izmeklēšanai un apmācībai stiprināšana**

3.1. Nolūks

Aprīkojums un materiāli ir būtiski *UNSGM* izmeklēšanas un sagatavotības darbību veicinātāji, kas ļauj misijām darboties droši, efektīvi un saskaņā ar piemērojamiem zinātniskajiem un darbības standartiem. Ņemot vērā to, ka izmeklēšanas prasības dažādās misijās atšķiras, komandām ir jābūt savlaicīgai piekļuvei elastīgam un visaptverošam aprīkojuma, patērējama materiāla un individuālo aizsardzības līdzekļu klāstam, ko var ātri izvietot dažādās operacionālās vidēs.

Saskaņā ar *UNSGM* pamatnostādnēm un procedūrām ģenerālsekretārs ir atbildīgs par to, lai būtu nodrošināts, ka dalībvalstu natūrā piedāvātā aprīkojuma kopējā rezerve ir pietiekama jebkādas izmeklēšanas atbalstam, un par to, lai nepietiekamības gadījumā būtu nodrošināti alternatīvi līdzekļi. Tomēr pašlaik *UNSGM* trūkst tāda konsolidēta operacionālā satvara, tostarp ar to saistītu standartizētu procedūru, darbplūsmu un tehnisko specifikāciju, kurā būtu noteikts, kā tiek iegūts, verificēts, uzglabāts, uzturēts un izvietots aprīkojums, neatkarīgi no tā, vai aprīkojumu natūrā nodrošina dalībvalstis vai iepērk *UNODA*. Šāda satvara trūkums kopā ar būtisku krājumu trūkumu ir ietekmējis arī sagatavotības apmācību un mācības, kas līdz šim ir bijušas atkarīgas no piegādēm, ko apmācības partneri darījuši pieejamas uz *ad hoc* pamata.

Iepriekšējo projektu ietvaros *UNODA* uzsāka konsultācijas un sadarbību ar apmācības partneriem, starptautiskām organizācijām un iekšējām ANO struktūrām, lai pārskatītu konsolidētu aprīkojuma un materiālu sarakstu, kā arī veiktu provizorisku to iegādes un pārvaldības kārtības kartēšanu. Pamatojoties uz šo sākotnējo darbu, ar projektu tiks uzsākta tāda visaptveroša operacionālā satvara izstrāde, kas reglamentēs gan ieguldījumu natūrā, gan ANO nodrošināta aprīkojuma un materiālu iegādi un pārvaldību.

3.2. Apraksts

UNODA turpinās konsultācijas ar ekspertiem-konsultantiem, ANO iekšējo darba grupu *UNSGM* jautājumos, attiecīgajām ANO loģistikas un iepirkuma struktūrām, attiecīgajām starptautiskajām organizācijām un apmācības partneriem, lai izstrādātu provizorisku satvaru, kas palīdzētu iegādāties, pārvaldīt un izvietot aprīkojumu un materiālus, tostarp priekšmetus, ko dalībvalstis piedāvā natūrā. Konsultācijās tiks aplūkotas praktiskās procedūras, kā reģistrēt un verificēt ieguldījumus natūrā; pārvaldīt uzglabāšanu un uzturēšanu; noteikt tehniskās specifikācijas; un definēt aprīkojuma mobilizācijas, izvietošanas un repatriācijas kārtību, kā arī saistītās lomas, pienākumus un darbplūsmas. Šīs konsultācijas notiks virtuāli un vajadzības gadījumā līdztekus attiecīgiem starptautiskiem forumiem.

UNODA arī kartēs spējas, kas pieejamas ar to ANO struktūru starpniecību, kuras ir atbildīgas par operacionālo un loģistikas atbalstu, kā arī ar to starptautisko partnerorganizāciju starpniecību, kuras ir paudušas gatavību sniegt konsultatīvu un operacionālu atbalstu, izmantojot savus globālos loģistikas centrus.

Ņemot vērā to, ka šā uzdevuma īstenošanai ir vajadzīgas ļoti specializētas tehniskās zināšanas, ***UNODA līdz četriem (4) mēnešiem izmantos ārēja konsultanta pakalpojumus***. Konsultants sniegs atbalstu konsultāciju plānošanā un norisē; pārskatīs un kartēs operacionālās un loģistikas spējas; un atbalstīs tāda satvara izstrādi un pilnveidošanu, kas reglamentē aprīkojuma un materiālu, tostarp dalībvalstu ieguldījumu natūrā, reģistrāciju, verifikāciju, uzglabāšanu, uzturēšanu, mobilizāciju, izvietošanu un repatriāciju.

3.3. Rezultāti

Projekts palīdzēs izstrādāt operacionālo satvaru, kas vajadzīgs, lai stiprinātu *UNSGM* spēju saņemt, iepirkt, pārvaldīt un izvietot aprīkojumu un materiālus izmeklēšanas un sagatavotības darbību atbalstam.

4. **Uz sadarbību vērstas rīcības uzlabošana, izmantojot stratēģisko piesaisti un koordināciju**

4.1. Nolūks

UNSGM pamatnostādnēs un procedūrās ir noteikta virkne ieinteresēto personu, kas iesaistītas pastāvīgo sagatavošanas pasākumu un izmeklēšanas misiju īstenošanā. To vidū ir dalībvalstis, kas izvirza ekspertus un analītiskās laboratorijas un sniedz tehnisko un operacionālo atbalstu; eksperti-konsultanti, kas sniedz tehnisku un konsultatīvu atbalstu ģenerālsekretāram; un starptautiskas organizācijas, kas savu attiecīgo pilnvaru ietvaros sniedz specializētas zināšanas un operacionālo palīdzību.

Pēdējos gados *UNODA* pastāvīgie piesaistes centieni ir nostiprinājuši globālo dienvidu, jo īpaši Āfrikas, Latīņamerikas un Karību jūras reģiona, kā arī Āzijas un Klusā okeāna reģiona, pārstāvību *UNSGM*. Tā rezultātā šo reģionu pārstāvība *UNSGM* sarakstā ievērojami palielinājās, uzlabojot ģeogrāfisko līdzsvaru un paplašinot speciālo zināšanu daudzveidību.

UNODA ir paplašinājusi iesaisti ar valstiskām un nevalstiskām struktūrām, lai atbalstītu visu pastāvīgo sagatavošanas pasākumu aspektu nepārtrauktu stiprināšanu, izmantojot dažādas zināšanas un pieredzi nolūkā apzināt jaunas problēmas un paraugpraksi, kas attiecas uz *UNSGM*.

Joprojām ir būtiski stiprināt sadarbību ar šīm ieinteresētajām personām un to starpā, lai pilnībā izmantotu pieejamās speciālās zināšanas un resursus, nodrošinātu saskaņotu un papildinošu rīcību un izmantotu visu reģionu zināšanas un spējas.

4.2. Apraksts

UNODA izmantos daudzpusējus forumus un attiecīgas konferences, lai iesaistītu plašu ieinteresēto personu loku un, ja iespējams, organizētu papildu pasākumus. Šie forumi ietvers Bioloģisko ieroču konvencijas (*BWC*) dalībvalstu sanāksmes, Globālās partnerības pret masu iznīcināšanas ieroču un materiālu izplatīšanu (*GP*) darba grupas sanāksmes un līdzīgas platformas.

Ar šādu iesaisti *UNODA* centīsies popularizēt *UNSGM* sarakstā nepietiekami pārstāvēto reģionu vidū, kā arī mobilizēt dalībvalstu un partnerstruktūru atbalstu un nodrošināt, ka šāds atbalsts tiek koordinēts, racionalizēts un pieskaņots apzinātajām prioritātēm, tādējādi optimizējot resursu izmantošanu, uzlabojot ilgtspēju un stiprinot partnerības saskaņotā satvarā.

4.3. Rezultāti

Paredzams, ka projekts stiprinās tehnisko un operacionālo atbalstu *UNSGM*, paplašinot reģionālo pārstāvību, palielinot speciālo zināšanu daudzveidību visā mehānismā un aktīvi uzlabojot koordināciju un sadarbību ar ieinteresētajām personām un starp tām.

V. PERSONĀLS

Projekta īstenošanai būs vajadzīgs pastāvīgs un īpaši atvēlēts personāls *UNODA* ietvaros, lai nodrošinātu visu darbību savlaicīgu, efektīvu un kvalitatīvu izpildi. *UNSGM* atbalsta grupa pašlaik aptver trīs ārpusbudžeta amatus Ņujorkā uz noteiktu laiku: vienu vecāko politikas lietu speciālistu (P-5), vienu politikas lietu speciālistu (P-3) un vienu programmas asistentu (G-6). Šos amatus pašlaik – līdz 2027. gada beigām – finansē no dalībvalsts brīvprātīgām iemaksām. Grupu papildina viens no pamata budžeta finansēts amats, kas daļēji paredzēts ar *UNSGM* saistītu funkciju izpildei.

Ņemot vērā ierosinātā projekta plašo tvērumu un *UNSGM* plašākās operacionālās gatavības prasības, *UNODA* atzīst, ka spējas ir jāpalielina, proti, ir vajadzīgs lielāks darbinieku skaits. Tomēr priekšlikums paredz saglabāt divus no trim esošajiem ārpusbudžeta amatiem visā projekta laikā, ES 12 mēnešus – no 2028. gada janvāra līdz decembrim – piedaloties personāla izmaksu segšanā. Šie amati ir politikas lietu speciālists (P-3) un programmas asistents (G-6).

Lai nodrošinātu piekļuvi ļoti specializētām tehniskām zināšanām, kas vajadzīgas efektīvai projekta komponentu īstenošanai, *UNODA* konkrētam būtiskam uzdevumam uz ierobežotu laiku vajadzības gadījumā piesaistīs ārējos konsultantus.

VI. ZIŅOŠANA

UNODA katru gadu iesniegs progresa ziņojumus par projekta īstenošanu.

VII. ILGUMS

Kopējais paredzētais projekta īstenošanas ilgums būs 36 mēneši.

VIII. PAMANĀMĪBA

UNODA veiks visus atbilstīgos pasākumus, lai informētu sabiedrību par to, ka projektu finansē ES. Visas pamanāmības darbības tiks īstenotas saskaņā ar *Rokasgrāmatu par ES ārējo darbību komunikāciju un pamanāmību*, nodrošinot Savienības atbalsta precīzu atspoguļojumu un pilnīgu atbilstību zīmolveides, emblēmu izmantošanas un atzīšanas prasībām.

ES ieguldījums tiks skaidri uzsvērts visās attiecīgajās publikācijās, prezentācijās un sabiedrības informēšanas produktos, kas izstrādāti projekta ietvaros. *UNODA* ES pamanāmību integrēs arī savos plašākos komunikācijas kanālos. Tas ietver ES atbalsta proaktīvu atzīšanu oficiālos paziņojumos, darba dokumentos un publiskās piezīmēs, kas sniegtas ar projektiem saistītu darbību laikā. ES atbalsts turklāt tiks atspoguļots *UNSGM* pusgada informatīvajā biļetenā, *UNODA* tīmekļa vietnē un visās *UNODA* sociālo plašsaziņas līdzekļu platformās, nodrošinot, ka ieinteresētās personas un plašāka sabiedrība tiek pastāvīgi informēta par Savienības lomu *UNSGM* stiprināšanā.

IX. LABUMA GUVĒJI

Projekta galvenais labuma guvējs ir *UNSGM*, kas iegūs uzlabotu operacionālo gatavību un visu savu galveno komponentu, tostarp kvalificēto ekspertu, ekspertu-konsultantu un analītisko laboratoriju, uzlabotas spējas. Būtisku labumu gūst arī ANO dalībvalstis, jo projekts atbalsta to spēju efektīvi sniegt ieguldījumu *UNSGM*, izvirzot ekspertus, laboratorijas un sniedzot citus ieguldījumus natūrā, un nodrošina, ka šie ieguldījumi tiek integrēti saskaņotā globālā izmeklēšanas arhitektūrā. Tādējādi projekts stiprina gan *UNSGM* kopumā, gan dalībvalstis, kas paļaujas uz tā efektīvu darbību un aktīvi to veicina.